

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 199/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namietal porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4 T 2/04 z 12. januára 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 23/05 zo 6. apríla 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2005 doručená sťažnosť J. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody Želiezovce (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 2/04 z 12. januára 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 23/05 zo 6. apríla 2005.

Z obsahu sťažnosti a vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 2/04 z 12. januára 2005 uznaný za vinného z trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) a trestného činu nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. b) a písm. d) Tr. zák., za čo mu bol podľa § 187 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Proti označenému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie, čo odôvodňoval tým, že sa necíti byť vinným ani z jedného z uvedených trestných činov, pretože ich nespáchal.

Krajský súd odvolanie sťažovateľa na verejnom zasadnutí 6. apríla 2005 podľa ustanovenia § 256 Trestného poriadku uznesením sp. zn. 1 To 23/05 zamietol.

Sťažovateľ podrobne opisuje okolnosti predchádzajúce jeho vzatiu do väzby tvrdiac, že jeho obvinenie bolo zmanipulované políciou na základe vykonštruovaných dôkazov. Podáva vlastnú verziu skutkového stavu veci, ako aj s ním súvisiacich širších okolností prípadu. Spochybňuje výpovede svedkov a poukazuje na niektoré rozpory v ich výpovediach pred súdom oproti tomu, čo uviedli v prípravnom konaní, a podrobne vysvetľuje, prečo a v ktorých častiach sú podľa jeho názoru skutkové zistenia a právne závery okresného súdu a krajského súdu nesprávne. Pokiaľ na verejnom zasadnutí senátu odvolacieho súdu čiastočne priznal spáchanie jedného zo skutkov podľa obžaloby, tvrdí, že urobil tak po dohode s novým obhajcom „... rozhodnutý prijať menšie zlo...“, keďže nevidel iné východisko.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd konštatoval, „... že rozsudkom KS v Bratislave v spojení s rozsudkom OS v Bratislave V boli porušené moje ľudské práva, napr. čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý garantuje práva na spravodlivé súdne konanie, plus príslušné články Ústavy SR. Ďalej žiadam Ústavný súd SR, aby zrušil mnou napadnuté rozsudky OS BA V a KS v Bratislave“.

Podaním doručeným ústavnému súdu 15. júla 2005 sťažovateľ požiadal, aby mu bol v konaní o jeho sťažnosti ustanovený advokát, „... pretože advokátka Mgr. Z. K., podstúpila v uplynulom čase operáciu, čiže je a bude dlhodobo práce neschopná“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 citovaného zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je

zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa prvej vety čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú o občianskoprávných a trestných veciach.

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je tvrdené porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru, ako aj bližšie neoznačených základných práv zaručených ústavou rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 2/04 z 12. januára 2005 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 23/05 zo 6. apríla 2005, čo sťažovateľ odôvodňuje nesúhlasom s hodnotením skutkových a právnych náležitostí rozhodnutí oboch všeobecných súdov v jeho trestnej veci.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu, treba poukázať na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, vo vzťahu k rozsudku okresného súdu rozhodol v odvolacom konaní krajský súd, a preto vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu sp. zn. 4 T 2/04 z 12. januára 2005.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bolo treba túto časť sťažnosti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Pokiaľ ide o námietku porušenia označených práv citovaným uznesením krajského súdu, podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, I. ÚS 127/03). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne výnimočne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 138/02, I. ÚS 140/03, I. ÚS 127/03).

Ústavný súd si vyžiadal súvisiaci spis okresného súdu, ktorý mu bol doručený 5. augusta 2005, a oboznámil sa podrobne s jeho obsahom a s rozhodnutiami ako prvostupňového, tak aj odvolacieho súdu.

Ústavný súd zistil, že krajský súd (ako súd odvolací) si osvojil skutkové a právne závery prvostupňového súdu, pričom v potrebnom rozsahu doplnil a rozšíril jeho právnu

argumentáciu. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia je zrejmé, že krajský súd taktiež náležite preskúmal skutkovú právnu stránku veci.

Čo sa týka sťažovateľových námietok prednesených na verejnom zasadnutí, pokiaľ ide o údajné nezrovnalosti a nedostatočné vysporiadanie sa okresného súdu vo vzťahu ku koncentrácii a množstvu jednotlivých dávok, ktoré boli obsahom u neho nájdených umelohmotných striekačiek, krajský súd k tomu uviedol: „*Čo bolo obsahom dvoch umelohmotných striekačiek bolo zistené KEÚ PZ SR v Bratislave; išlo o metamfetamín, ako drogy zaradenej do II. skupiny psychotropných látok v zmysle zákona č. 134/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach, jedoch a prípravkoch. V prvej striekačke bolo $29,8 \pm 1,6$ % hmotnostných a v druhej $51,9 \pm 0,6$ hmotnostných, čo predstavovalo 0,24 g 29,8 % metamfetamínu s obsahom 72 mg čistej 100 % drogy (v 1. striekačke) a 0,38 g 51,9 % metamfetamínu s obsahom 0,2 g (nie mg, ako je omylom nesprávne uvedené v napadnutom rozsudku) čistej 100 % drogy (v 2. striekačke), čo celkovo zodpovedalo 2 až 4 (v 1. striekačke), resp. 5 až 10 (v 2. striekačke), spolu 7 až 14 priemerných jednotlivých dávok drogy.*

Metamfetamín patrí medzi psychotropné látky zneužívané pre svoje stimulačné pôsobenie. Látka sa aplikuje injekčne. Po aplikácii stimuluje centrálny nervový systém, dostávajú sa neobyčajne silné a jasné vnemy, myslenie je subjektívne vnímané ako rýchle a prenikavé, v skutočnosti je však neproduktívne. Z hľadiska fyziologického metamfetamín zvyšuje psychomotorické tempo, dynamogéniu, odstraňuje potrebu spánku, pocit únavy a znižuje chuť do jedla.

Pri dlhodobom užívaní dochádza ku chronickej intoxikácii, ktorá sa navonok prejavuje depresiami, podozrievavosťou a vzťahovačnosťou, častokrát so suicidálnymi (samovražednými) tendenciami.

Podľa ustálenej súdnej praxe s prihliadnutím aj na prepočty protidrogových agentúr, za jednu jednotlivú dávku metamfetamínu sa považuje 10 mg čistej látky. (...)

Vzhľadom k odvolacím námietkam obžalovaného k právnomu posúdeniu jeho konania v bode 2.) prvostupňového rozsudku, ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné celkové množstvo drogy, čo predstavovalo 7-14 priemerných jednotlivých dávok,

považovať za neoprávnené prechovávanie drogy pre vlastnú potrebu v zmysle § 186 Tr. zák., vzhľadom k vyššie uvedeným argumentom.“

Z citovaného rozhodnutia krajského súdu je podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tento sa zaoberal námietkami sťažovateľa. Z jeho záverov nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a bola by popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd poznamenáva, že nie je jeho úlohou ani právom opätovne vyhodnotiť dôkazy, ustáliť nanovo skutkový stav a sformulovať právne závery, keď to už pred ním primerane urobili všeobecné súdy.

Na základe uvedeného a tiež na základe preskúmania dotknutého súdneho spisu dospel ústavný súd k názoru, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by umožňovala prijatie záveru, že predmetné rozhodnutie, ktoré obsahuje podrobné odôvodnenie, je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti, a preto v konečnom dôsledku nezistil existenciu žiadnej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a označeným rozhodnutím krajského súdu v predmetnej veci.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu ohľadom zistenia skutkového stavu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru.

Keďže sťažovateľ v podstate žiadal, aby ústavný súd preskúmal vecnú správnosť vykonaného dokazovania v rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd neopovažoval za potrebné vyzývať ho, aby doplnil svoju sťažnosť o presné označenie základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, ktoré mali byť podľa neho namietanými rozhodnutiami taktiež porušené. Ústavný súd totiž nemenne zastáva právny názor, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak je ich konanie alebo rozhodnutie zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 15/01, III. ÚS 23/04), čo, ako už bolo uvedené, v okolnostiach tohto prípadu nezistil.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, považoval už za bezpredmetné rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Košice 25. augusta 2005